

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Spółeczne uwarunkowania gospodarki przestrzennej Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Gospodarka przestrzenna Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Poziom studiów studia inżynierskie pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 25GPTS.31N.00616.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Beata Łodyga	
Prowadzący zajęcia	Maciej Głowczyński, Cezary Mądry, Beata Łodyga	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Zaliczenie z oceną - Laboratorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 6

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów ze społecznymi uwarunkowaniami gospodarki przestrzennej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień z zakresu: geografii człowieka, demografii i systemów osadniczych.

Wymagania wstępne

Gotowość do dyskusji oraz otwartość na poznanie, podstawowa wiedza z zakresu życia społecznego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym przedmiot badań i kluczowe pojęcia z zakresu: geografii człowieka, socjologii przestrzeni, rozwoju miast i obszarów wiejskich, demografii i geografii ludności oraz ich powiązania z gospodarką przestrzenną	GPT_K3_W01, GPT_K3_W02, GPT_K3_W13_inz	Kolokwium pisemne
W2	Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym koncepcje teoretyczne z zakresu: geografii człowieka, socjologii przestrzeni, rozwoju miast i obszarów wiejskich, demografii i geografii ludności	GPT_K3_W01, GPT_K3_W02, GPT_K3_W13_inz	Kolokwium pisemne
W3	Zna uwarunkowania, dynamikę oraz konsekwencje procesów społecznych, rozwoju osadnictwa oraz demograficznych w różnych skalach przestrzennych.	GPT_K3_W01, GPT_K3_W02, GPT_K3_W13_inz	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi analizować i interpretować przyczyny i różnicowanie przestrzenne różnych zjawisk społecznych, form i struktur osadnictwa oraz procesów demograficznych w różnych skalach przestrzennych, z wykorzystaniem dedykowanych metod i narzędzi analizy przestrzennej	GPT_K3_U01, GPT_K3_U03, GPT_K3_U04, GPT_K3_U05, GPT_K3_U13_inz	Projekt
U2	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole w zakresie analizy i interpretacji społecznych uwarunkowań gospodarki przestrzennej.	GPT_K3_U08, GPT_K3_U13_inz	Projekt
U3	Potrafi rzetelnie rozwiązywać problemy poznawcze i praktyczne oraz komunikować się z otoczeniem, prezentować rezultaty swoich prac oraz uzasadniać swoje stanowisko wykorzystując zróżnicowane metody analizy oraz przedstawień graficznych i kartograficznych.	GPT_K3_U10, GPT_K3_U13_inz	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa samodzielnie korzystać z aktualnych źródeł informacji i danych w celu realizacji swoich aktywności zawodowych	GPT_K3_K01, GPT_K3_K02	Kolokwium pisemne, Projekt
K2	jest gotów/gotowa wykorzystywać aktualne dane i informacje na rzecz realizacji celów społecznych	GPT_K3_K05	Kolokwium pisemne, Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe założenia i teorie geografii człowieka, socjologii przestrzeni oraz psychologii środowiskowej	W1, W2	Wykład
2.	Społeczne i psychologiczne uwarunkowania wykonywania zawodu planisty przestrzennego	W1, W3, K2	Wykład
3.	Badania nad osadnictwem w systemie nauk	W1, W2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Skład systemu osadniczego	W1, W2	Wykład
5.	Struktury morfologiczne, demograficzne, społeczne i funkcjonalne miast i wsi	W2, W3	Wykład, Laboratorium
6.	Sieć a system osadniczy	W2	Wykład
7.	Źródła informacji statystycznej o ludności, współczesne teorie uwarunkowań i metody analizy procesów demograficznych	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Laboratorium
8.	Rozmieszczenie ludności	W3, U2, U3, K1, K2	Wykład, Laboratorium
9.	Ruch naturalny ludności	W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Laboratorium
10.	Ruch wędrowkowy i przyrost rzeczywisty ludności	W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Laboratorium
11.	Struktura ludności wg wybranych kryteriów i prognozy demograficzne	W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Laboratorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Metoda analizy przypadków
Laboratorium	Metoda projektu, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Ocena zależna jest od liczby punktów uzyskanych na zaliczeniu pisemnym, wg następującej punktacji (wyrażone w procencie maksymalnej liczby punktów do uzyskania): 0-50% - niedostateczny 51-60% - dostateczny 61-70% - dostateczny plus 71-80% - dobry 81-90% - dobry plus 91-100% - bardzo dobry
Laboratorium	Do zaliczenia niezbędne jest uzyskanie pozytywnej oceny częściowej za każde z zadań zleconych przez prowadzących. Ocena z zajęć laboratoryjnych stanowi średnią arytmetyczną ocen uzyskanych za poszczególne zadania.

Literatura

Obowiązkowa

1. Gehl J., 2009, Życie pomiędzy budynkami, wydawnictwo RAM.
2. Maik W., 1992, Podstawy geografii miast, UMK, Toruń.
3. Szymańska D., 2021, Geografia osadnictwa, Wydanie 2, PWN, Warszawa.
4. Holzer J. 2003. Demografia. PWE. Warszawa.
5. Okólski M., Fihel A. 2012. Demografia. Współczesne zjawiska i teorie. Wydawnictwo Scholar, Warszawa.

Dodatkowa

1. Baum A., Bell P., Greene T. 2008, Psychologia środowiskowa. GWP.
2. Blakely E. J., Snyder M. G., 1997, Fortress America. Gated Communities in the United States, Brookings Institutions Press, Washington D.C.
3. B. Jałowiecki „Miejsce, przestrzeń, obszar” Przegląd Socjologiczny vol. 60, 2-3, s. 9-28
4. Kotus J., 2007, Natura wielkomiejskich sąsiedztw, Wydawnictwo UAM.
5. Sagan I., 2000, Miasto sceną konfliktu i współpracy, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
6. Liszewski S., Maik W., 2000, Wielka Encyklopedia Geografii Świata, t. XIX, Osadnictwo, Wydawnictwo Kurpisz, Poznań.
7. Zuzañska-Żyśko E., 2016, Procesy metropolizacji. Teoria i praktyka, PWN, Warszawa.
8. Kudłacz M., Hausner J. (red.), 2017, Funkcjonowanie metropolii w Polsce. Gospodarka, przestrzeń, społeczeństwo, CeDeWu, Warszawa.
9. Okólski M. 2004. Demografia. Podstawowe pojęcia, procesy i teorie w ujęciu encyklopedycznym. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Warszawa.
10. Pressat R. 2014, Słownik demograficzny. Oficyna Wydawnicza, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa.
11. Sytuacja demograficzna Polski. Raport 2020-2021. 2021. Rządowa Rada Ludnościowa. Warszawa.
12. Atlas demograficzny Polski. 2017. GUS, Warszawa.
13. Jałowiecki B., Szczepański M. S., 2002, Miasto i przestrzeń w perspektywie socjologicznej, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
14. Jacobs J. 1961, The Death and Life of Great American Cities, Random House, New York.
15. Hall E.T. 1997, Ukryty wymiar, Muza.
16. Słodczyk J., 2003, Przestrzeń miasta i jej przeobrażenia, Studia i monografie nr 298, Uniwersytet Opolski, Opole.
17. Węclawowicz G., 2003, Geografia społeczna miast. Zróżnicowania społeczno-przestrzenne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
18. Gawryszewski A. 2008. Ludność Polski w XX wieku. Monografie 5. PAN IGiPZ. 2005. Warszawa.
19. Procesy demograficzne i metody ich analizy. 2010. Kurkiewicz J. (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Laboratorium	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie projektu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GPT_K3_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, indywidualnych i w zespole, w zakresie działań związanych z gospodarką przestrzenną
GPT_K3_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałego doskonalenia i aktualizowania wiedzy związanej z zagadnieniami gospodarki przestrzennej oraz działania w sposób przedsiębiorczy
GPT_K3_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wypełniania zobowiązań społecznych, poprzez własne działania oraz współorganizowanie działań w grupie na rzecz środowiska społecznego
GPT_K3_U01	Absolwent/ka potrafi analizować i interpretować złożoność i zróżnicowanie przestrzenne zjawisk oraz procesów społeczno-gospodarczych z wykorzystaniem szczegółowych założeń poznanych koncepcji teoretycznych z zakresu gospodarki przestrzennej oraz powiązanych z nią dyscyplin
GPT_K3_U03	Absolwent/ka potrafi pozyskiwać informacje ze specjalistycznej literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł z zakresu gospodarki przestrzennej oraz porządkować i interpretować pozyskane dane
GPT_K3_U04	Absolwent/ka potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów oraz zjawisk występujących w gospodarce przestrzennej z wykorzystaniem wybranych zaawansowanych metod oraz narzędzi statystycznych i geoinformacyjnych
GPT_K3_U05	Absolwent/ka potrafi wykorzystać zaawansowane narzędzia statystyczne i metody analizy przestrzennej do określania złożonych relacji pomiędzy środowiskiem przyrodniczymi i zjawiskami społeczno-ekonomicznymi oraz do badania ich dynamiki
GPT_K3_U08	Absolwent/ka potrafi organizować i realizować samodzielne i zespołowo badania naukowe, dotyczące gospodarki przestrzennej oraz planować własne uczenie się i rozwój
GPT_K3_U10	Absolwent/ka potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne, w tym prezentacje multimedialne oraz prowadzić dyskusję dotyczącą zagadnień z zakresu gospodarki przestrzennej
GPT_K3_U13_inz	Absolwent/ka potrafi przy opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego integrować wiedzę z zakresu nauk społecznych, przyrodniczych i technicznych oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające pozatechniczne aspekty gospodarki przestrzennej
GPT_K3_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym przedmiot badań, kluczowe pojęcia i zagadnienia z gospodarki przestrzennej oraz jej miejsce w systemie nauk, a także złożone powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi
GPT_K3_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym koncepcje teoretyczne z zakresu: socjologii, demografii, ekonomii i zarządzania, prawa, lokalizacji działalności gospodarczej, rozwoju miast i obszarów wiejskich odnoszących się do gospodarki przestrzennej oraz złożone relacje pomiędzy społeczną i ekonomiczną działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym
GPT_K3_W13_inz	Absolwent/ka zna i rozumie złożoność i komplementarność społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych uwarunkowań działalności inżynierskiej